

TANRI SEVGİSİ ÜZERİNE
DÜZENSİZ DÜŞÜNCELER

SIMONE WEIL

ÇEVİREN
ELİF KÜÇÜKKAHVECİ

SIMONE WEIL

Paris'te, Yahudi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi (1909). Ünlü matematikçi André Weil, onun erkek kardeşidir. Küçük yaşlarda Yunanca öğrendi ve klasikleri okudu. Henri IV Lisesi'nde ünlü filozof Alain'in öğrencisi oldu ve burada École Normale Supérieure'e hazırlandı. Öğretmenlik diplomasını alarak Le Puy, Auxerre, Roanne, Bourges ve Saint-Quintin'de felsefe öğretmenliği yaptı. Sıradışı yöntemleri ve işçilerle dayanışma için gösterdiği çabalar sebebiyle öğretmenliği bırakmaya zorlandı (1934). Bir otomobil fabrikasına girerek bir süre işçi kadınlarla birlikte yaşadı, ancak zayıf bünyesi ve kötü sağlığı sebebiyle uzun süre çalışamadı (1934-35). Zaragoza yakınlarında İspanya İç Savaşı için anarşist bir gruba katıldı ve cephe gerisinde çalıştı (1936). Kaynar suyla yaralanması nedeniyle Fransa'ya geri döndü ve burada tüberküloz teşhisi kondu. İkinci Dünya Savaşı sırasında Paris'in Almanlar tarafından işgal edilmesinden sonra Marsilya'ya gitti; direniş hareketi yanlısı dergilerde yazdı. Ardından ailesiyle ABD'ye gitti (1942). Oradan İngiltere'ye geçerek Fransız Direniş Hareketi için çalıştı. Alman işgali altındaki Fransız yurtseverleriyle özdeşleşmek için başlattığı açlık grevi sonucunda erken yaşta öldü. (1943).

Başlıca eserleri: *Yeryüzü ve İnanç* (1947), *L'Enracinement* (1949), *Tanrı'yı Beklerken* (1950), *Oppression et Liberté* (1955).

ELİF KÜÇÜKKAHVECİ

16 Temmuz 2001 Mersin'de doğdu. İlkokulu doğum yeri olan Mersin'in Mezitli ilçesinde, liseyi Kayseri'de tamamladı. 2019 yılında Hacettepe Üniversitesi Mütercim Tercümanlık bölümünü kazandı. Hâlen buradaki eğitimine devam etmektedir. Aynı zamanda Hacettepe Üniversitesi Tarih ana bilim dalı programında öğrenciliğini sürdürmektedir. *Düzensiz Düşünceler* çevirdiği ilk eserdir. Başlıca ilgi alanları olan tarih, felsefe, politika ve edebiyat gibi alanlarda çeşitli çeviriler üzerinde çalışmaktadır.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	
KAPI	11
BÖLÜM 2	
TANRI SEVGİSİNE DAİR	13
BÖLÜM 3	
HİRİSTİYANLIK VE KIRSALDA YAŞAM	19
BÖLÜM 4	
TANRI SEVGİSİ ÜZERİNE	29
BÖLÜM 5	
İSRAİL VE <i>GENTİLLER</i>	37
6. BÖLÜM	
DÉODAT ROCHE'YE MEKTUP	49
7. BÖLÜM	
SORGULAMA	53
8. BÖLÜM	
JOE BOUSQUET'YE MEKTUP	55
9. BÖLÜM	
TANRI SEVGİSİ VE MUTSUZLUK	64

10. BÖLÜM	
TANRI SEVGİSİ VE MUTSUZLUK BÖLÜMÜNE EK	80
11. BÖLÜM	
MAURICE SCHUMANN'A MEKTUP	98
12. BÖLÜM	
SAKRAMENTLER KURAMI	99
13. BÖLÜM	
SONSÖZ	107

BÖLÜM I
KAPI

Bu dünya kapalı bir kapı. Bir engel,
aynı zamanda bir geçit.
Simone Weil, Defterler

Kapı açılınsın ki meyve bahçelerini görelim, içelim mehtabın
izini bıraktığı soğuk sudan,
Uzun yol alevler içinde, düşman yabancılara.
Dolaşalım bilmeden ve hiçbir yer bulmadan.

Çiçekleri görmek istiyoruz, susuzluk çekiyoruz. Acı içinde,
bekliyoruz kapının eşliğinde
Gereken buysa, kırarız darbelerle kapıyı
Veriyoruz tüm gücümüzü ve itiyoruz, ama bariyer tam kuvvetinde

Çırpınmalı, beklemeli ve bakmalıyız boşuna,
Bakarız kapıya, kapalıdır, kimildamaz.
Gözlerimizi ona dikip, ağlarımız azap altında
Zamanın ağırlığını üstümüze verirken, hâlâ onu gözleriz.

Kapı önümüzde, ne kazandık istemekten?
Umudu bırakıp gitmek daha yeğdir.
Asla geçemeyeceğiz o eşikten, yorulduk gözlemekten...
Kapı açılır, bütün sessizliğe ile yol verir.

Ne meyve bahçeleri görünür ne de bir çiçek,
Uçsuz bucaksız bir alan, yalnızca boşluk ve ışığın olduğu.
Birdenbire her şeyiyle var olur, kalbine yerleşecek
Yıkayacak gözlerini, tozun altında neredeyse kör olduğu.

BÖLÜM 2

TANRI SEVGİSİNE DAİR

Tanrıya inanmak bizim elimizde değildir, yalnızca sevgimizi sahte tanrılara atfetmemek bizim elimizdedir. İlk olarak geleceğin arzularınızı bütünüyle karşılayacak bir yer olduğuna inanmayı bırakmanız gerekir. Gelecek de şimdiki zaman ile aynı özü taşır. Aslında iyilik, zenginlik, güç, bilgi, sevdiğimizimizin mutluluğu ve sevgisi gibi şeylere sahip olduğumuzu biliriz fakat yine de bu gibi şeyler bizi tatmin etmeye yetmez. Daha fazlasına sahip olduğumuz zaman tatmin olacağımıza inanırız. Buna inanırken aslında kendimize yalan söyleriz. Üzerinde biraz daha düşünülürse bunun yanlış olduğunun farkına hemen varılabilir. Ya da bir hastalıktan, sefaletten veya talihsizlikten dolayı ıstırap çekiliyorsa, bu ıstırabın sona ereceği gün tatmin olacağımızı düşünürüz. Bu da bir yanılgıdan ibarettir. İnsan ıstırabının bitmesine alışır alışmaz başka bir şeyi arzulamaya başlayacaktır. İkinci olarak, ihtiyaç ile sahip olma isteğini birbirine karıştırmamak gelir. Yaşamak için ihtiyacımız olduğunu düşündüğümüz pek çok şey vardır ki bunlara duyulan ihtiyaç hissi çoğu zaman bir yanılsamadır, çünkü gereksinimini duyduğumuz bu şeyler olmadan da hayatımızı sürdürebiliriz. Fakat onlarsız hayatımızı sürdüremesek de ya da yaşama hevesimiz yok olsa bile, bu durum onlara sahip olmamızı gerektirmez, çünkü hiç kimse sade ve basit bir yaşam sürdürmekle uzun süreler yetinmez. Her zaman başka bir şey, uğruna yaşayacağımız bir şey isteriz. Bu noktada uğruna yaşanacak bir şey olmadığını bilmek için yapılması gereken tek şey kendimize yalan söylememektir. Tüm arzuların tatmin olduğunu hayal etmek yeterlidir. Bunu

bir süre devam ettirince tatminsiz olursunuz. Başka bir şey ister ve ne isteyeceğinizi bilemediğiniz için mutsuz olursunuz.

Dikkatini bu gerçeğe vermek kişinin elindedir.

Örneğin devrimciler kendilerine yalan söylemeselerdi, devrimin amacına ulaşmasının onları mutsuz edeceğini bilirlerdi, çünkü bu durumda yaşama nedenlerini kaybederlerdi. Bu bütün arzular için böyledir.

İnsanlara bahşedilen hayat, yalan olmadan katlanılamaz. Yalan söylemeyi reddeden ve hayatın kadere isyan etmeden çekilmez olduğu gerçeğini bilmeyi yeğleyenler, sonunda dışarıdan, zamanın dışında bir yerden, hayatı olduğu gibi kabul etmelerini sağlayan bir şey alırlar.

Herkes kötülüğü hisseder, bu histen korkar ve kurtulmak ister. Kötülük ne ıstıraptır ne de günah, aynı anda her ikisidir, ikisinde ortak olan bir şeydir. Çünkü ıstırap ve günah birbirleriyle bağlantılıdır. Günah ıstırapa neden olur ve ıstırap kötülüğe dönüşür. İstırap ve günah arasındaki bu çözülemez düğüm, kendimizi kendimize rağmen içinde bulduğumuz ve kendimizi içinde bulmaktan korktuğumuz kötülüktür.

İçimizdeki kötülüğün bir kısmını dikkatimizi çeken ve arzuladığımız nesnelere taşırız. Bu nesnelere, kötülükleri sanki kaynağı kendileriymiş gibi bize geri yansıtır. Bu yüzden kendimizi kötülükle çevrelenmiş bulduğumuz yerlerden nefret eder ve tiksinti duyarız. Bu yerler bizi kötülüğe hapsediyormuş gibi gelir. Bu sebeptendir ki hastalar odalarından, sevdiklerinden oluşsa bile çevrelerinden, işçiler bazen çalıştıkları fabrikadan nefret ederler. Bunlar gibi daha pek çok örnek mevcuttur.

Fakat dikkat ve arzu yoluyla içimizdeki kötülüğün bir kısmını tamamen saf bir şeye aktarırsak, bu şey kötülük tarafından lekelenmez, saf kalır. Ona aktarılmış olan kötülüğü geri yansıtmaz, böylece o kötülüğün kurtulmuş oluruz.

Biz fani, sonlu varlıklarız, içimizdeki kötülük de öyledir. Eğer insan ömrü yeterince uzun sürseydi, bu sayede bir gün bu dünyada tüm kötülüklerden arınmış olarak var olacağımızdan emin olabilirdik.

Babamız'ı¹ oluşturan sözler tamamen saftır. Eğer bütün dikkatimizi bu sözleri anlamaya vermekten başka bir niyet olmaksızın Babamız'ı okursak içimizdeki kötülüğün birazından kurtulacağımızdan emin olabiliriz. Bu durum Kutsal Ayın'ı² Mesih'in ruhunun orada olduğu dışında bir şey düşünmeden okumak ve benzeri durumlar için de aynıdır.

Dünyadaki tek saf şeyler kutsal nesnelere ve metinlerdir. Kişi doğaya kendi hayallerini yerleştirmek için değil de yalnızca onun güzelliğini görmek için bakarsa, doğanın güzelliklerinin ilahi bir ilhamdan gelen sanat eserleri olduğunu görür. Doğanın güzelliğine göre daha az derecede de olsa Tanrı'nın içlerinde yaşadığı insanlar da aynı ilhamdan gelen sanat eserleridir.

Tamamen saf olan, Tanrı'nın yeryüzündeki mevcudiyetidir. Eğer bu mevcudiyet Tanrı'dan başka bir şey olsaydı saf olmazdı. Tanrı olmasaydı kurtuluşa asla eremezdik. Saflıkla, yani Tanrı'yla böyle bir temasın gerçekleştiği ruhta, içinde taşıdığı kötülüğün tüm dehşeti ilahi saflığa duyulan sevgiye dönüşür. Mecdelli Meryem³ ve Tövbekâr Hırsız⁴ bu sevgi ile ayrıcalıklı kılınmışlardır.

Korkunun sevgiye dönüşmesinin önündeki yegâne engel, kişinin kendi kirliliğini saflıkla ilişkilendirmeyi zorlaştıran özsevgisidir. Kişi ancak kendi kirlenmişliğine karşı bir tür

¹ Fr. *Le Pater*, Hıristiyanlığın önemli dualarındandır. Matta ve Luka İncillerinde farklı versiyonları bulunmaktadır. Türkçede Babamız ve Rab'in Duası olarak bilinir.

² Hıristiyanlıkta İsa'nın çarımha gerilmeden önceki gece havarileri ile yediği Son Akşam Yemeği'nin anıldığı ayın. Missa Ayini, Rabbin Sofrası ve Efkariستیya olarak da bilinir. Kutsal Ayin ismi daha ziyade Katolikler ve Protestanlar tarafından tercih edilir. İsa'nın bu yemekte havarilere ekmek verirken "Bu benim bedenim" ve şarap verirken "Bu benim kanım" dediğine inanılır. Bu nedenle –özellikle Hıristiyan olmayanlar tarafından– Ekmek-Şarap Ayini olarak da bilinir. Efkariستیya ayini bazı kiliselerde haftada bir kez, bazılarında ise yılda birkaç kez düzenlenir.

³ Mecdelli Meryem veya Magdalalı Meryem, Yeni Ahit'e göre İsa'nın takipçilerinden biri. Markos ve Yuhanna İncillerine göre, öldükten ve gömüldükten sonra dirilen İsa'yı gören ilk kişidir.

⁴ Dismas, İyi Hırsız ve Günahkâr Hırsız olarak da bilinen, Yeni Ahit'te İsa'nın iki yanında çarımha gerildiği söylenen iki hırsızdan biridir.